

Årsrapport 2003

for

**Dansk Center for Internationale Studier
og Menneskerettigheder**

(DCISM)

1. Beretning

1.1 Præsentation af Dansk Center for Internationale Studier og Menneskerettigheder

Formålet med nærværende beretning er at give en præsentation af Dansk Center for Internationale Studier og Menneskerettigheder (DCISM), herunder de to institutter, Institut for Internationale Studier (DIIS) og Institut for Menneskerettigheder (IMR), samt deres faglige og økonomiske resultater i 2003.

DCISM er etableret i medfør af lov nr. 411 af 6. juni 2002. DCISM er en selvejende institution, der bevillingsmæssigt hører under Udenrigsministeriet.

Årsrapporten udgør den første af sin slags fra Centret siden fusionen den 1. januar 2003.

DCISM's formål er at styrke forsknings-, udrednings- og informationsvirksomheden i Danmark om internationale forhold, forstået som det udenrigs-, sikkerheds- og udviklingspolitiske område, konflikter, holocaust, folkedrab og politiske massedrab, samt menneskerettigheder i ind- og udland. I DCISM indgår som selvstændige enheder:

- 1) DIIS, omfattende de hidtidige aktiviteter under Dansk Udenrigspolitisk Institut, Center for Udviklingsforskning og Center for Freds- og Konfliktforskning. De hidtidige aktiviteter under Dansk Center for Holocaust- og Folkedrabsstudier indgår som en særlig sektion i instituttet, www.diis.dk
- 2) IMR, omfattende de hidtidige aktiviteter under Det Danske Center for Menneskerettigheder, www.humanrights.dk og www.menneskeret.dk.

De respektive institutter har ikke indgået egentlige resultatkontrakter med Ministeriet, men har indgået hhv. en Udviklingskontrakt og en Samarbejdsaftale, hvor bench-marking indgår som et væsentligt element.

1.1.1 Dansk Institut for Internationale Studier

DIIS arbejder for opfyldelsen af sit formål på flere områder. Primært ved at udføre forskning, udredninger og redegørelser om internationale forhold med henblik på at vurdere Danmarks udenrigs- og sikkerhedspolitiske situation, herunder udviklingspolitiske problemstillinger.

Sideløbende arbejdes der med at lave formidling af disse forskningsresultater, analyser og viden samt udøvelse af dokumentations-, biblioteks- og informationsvirksomhed.

DIIS medvirker ved uddannelse af forskere, herunder støtte til udvikling af forskningskapacitet i udviklingslandene.

Det er blandt andet et mål at fungere som bindeled mellem danske og internationale forskningsmiljøer.

1.1.2 Institut for Menneskerettigheder

IMR er en national menneskerettigheds- og forskningsinstitution, hvis virke tager udgangspunkt i FN's Paris Principper fra 1993.

IMR har som målsætning nationalt, regionalt og internationalt at fremme og udvikle viden om og respekt for menneskerettigheder og ligebehandling i lovgivning, i forvaltning og i praksis. Ønsket er

at medvirke til en fredelig udvikling i verden, at forebygge voldelige konflikter og at bruge menneskerettigheder som redskab til forandring gennem dialog og rådgivning.

Det er IMR's ambition at være blandt de førende institutioner på menneskerettighedsområdet. IMR arbejder på at fremme den teoretiske viden om de retlige standarder, deres rækkevidde og praktiske implementering.

1.2 Årets finansielle resultater

DCISM har i 2003 sammenlagt haft et bevillingsmæssigt overskud på 4,8 mio. kr. Beløbet er inklusiv opsparede midler fra tidligere år fra de sammenlagte institutioner samt årets resultat fra indtægtsdækket virksomhed.

Tabel 1, Oversigt over DCISM finansielle resultat i mio.kr.

Indtægter	45,0
Udgifter	73,0
Resultat, brutto	-28,0
Bevilling (nettotal) inkl. TB	31,3
Resultat, netto	3,3
Til videreførsel	4,8

Tabel 2, Akkumuleret resultat 2003 for DCISM – korrigeret for forpligtelser

Mio. kr.	I alt
Akkumuleret bevillingsmæssigt overskud ultimo 2003	4,8
- Koldkrigsbevilling (optaget på TB03, vedr. 04), forpligtelse	-6,1
- Forventet flytteudgifter i 2004, forpligtelse	-1,0
- Forsvars- og Sikkerhedspolitiske studier til 2004 (ej forbrugte midler 2003)	-0,8
Akkumuleret overskud – korrigeret for disponerede midler	-3,1
- Etnisk ligebehandling – forventet optaget på TB04, af udgifter i 2003	3,0
Reelt overskud: <i>Inkl. korrektion for allerede disponerede midler og TB-2004 vedrørende udgifter afholdt i 2003</i>	-0,1

Dette overskud fremkommer, når der er korrigeret for forud disponerede midler til flytning, koldkrigsudredning, Forsvars- og Sikkerhedspolitiske studier samt korrigeres for en forventet merbevilling på 3,0 mio. kr. til etnisk ligebehandling – midler der forventes optaget på TB-2004, men som kunne have været optaget på TB-2003, Finansministeriet er underrettet herom.

1.3 Årets faglige resultater

Året 2003 bar på alle områder præg af sammensmeltningen mellem de fire institutioner under DIIS og IMR. En fusion som førte mange udfordringer med sig, men som i løbet af året også udmøntede sig i nogle spændende åbninger for fagligt samarbejde mellem de to institutter. Fredag den 13. juni blev der afholdt en fælles DCISM samarbejdsdag, hvor der blev identificeret flere muligheder for

fælles projekter og aktiviteter. Åbninger som efterfølgende har resulteret i konkrete projekter med deltagelse af begge institutter, herunder bl.a. bogproduktion og seminarrække om globale offentlige goder, som opfølgning på initiativ fra Udenrigsministeriets Råd for Udviklingssamarbejde, og 10-året for folkemordet i Rwanda.

1.3.1 Dansk Institut for Internationale Studier

År 2003 var præget af sammenlægningen af de 4 institutter til ét institut. DIIS består af de tidligere aktiviteter under Dansk Udenrigspolitisk Institut, Center for Udviklingsforskning og Center for Freds- og Konfliktforskning. De hidtidige aktiviteter under Dansk Center for Holocaust- og Folkebrudsstudier indgår som en særlig sektion i instituttet. Megen tid er gået med oprettelse af nye afdelinger, ansættelse af afdelingschefer, fordeling af budgetter, udarbejdelse af udviklingskontrakter, udarbejdelse af normer – og endelig den fysiske flytning.

Ikke desto mindre er en række af normale aktiviteter blevet fortsat, workshops, konferencer, bogudgivelser, udredninger, redegørelser og konsulentarbejde.

De tidligere ulandsafdelinger, sikkerheds- og konfliktafdelingen og holocaust- og koldkrigsafdelingen samt koldkrigsudredningsenheden har været mindre berørt af forandringerne, medens Europaafdelingen har været stærkt berørt.

1.3.2 Institut for Menneskerettigheder

På strategiområdet blev der i 2003 arbejdet med fire kompetenceområder: Menneskeretlige standarder, menneskerettigheder i samfundsudvikling og kapacitetsopbygning, menneskerettigheder og beskyttelse af udsatte grupper, menneskerettigheder i social og kulturel praksis. En revision af strategiplanen for 2001 - 2003 og handlingsplaner for 2004 blev igangsat, hvor der bl.a. arbejdes med tre nye forskningstemaer og et nyt fælles værdisæt. Processen er startskuddet til et langt mere omfattende strategiarbejde, som vil finde sted i 2004.

Forskningen var i 2003 koncentreret omkring fire hovedemner: Flygtninge- og statsborgerskabsproblematikken, hvor to forskere har færdiggjort hhv. en bog om Flygtninge i Danmark samt en Ph.d. afhandling om statsborgerskabsrettigheder. De udelelige menneskerettigheder, herunder sociale rettigheder, repræsenterer delvis ny forskning om menneskerettighedernes indbyrdes sammenhæng, dels færdiggørelsen af et værk om sociale rettigheder i Danmark. Inden for Menneskerettighedernes historie er der færdiggjort manuskripter til dels en doktorafhandling om, hvorledes historieforskningen kan bidrage til en dybere forståelse af menneskerettighederne, dels en Ph.d. afhandling om retslig og politisk myndighed i Danmark mellem 1750 og 1920. Et fjerde tema har været Menneskerettigheder og udvikling, hvor der er opstartet et projekt om rettighedsbaseret udvikling omhandlende menneskerettighedernes integration i bistandspolitikken. Et værk om politimyndighed i overgangssamfund er færdiggjort og en Ph.d. afhandling om forskelle i hhv. regionale og internationale reaktioner i forhold til menneskerettighedskrænkelser i Zimbabwe er påbegyndt. Endelig er der taget skridt til at styrke forskningen om civile og politiske rettigheder. Centralt i forskningen var desuden udarbejdelsen af høringsvar i forbindelse med danske lovforslag, EU-retlige og andre internationale initiativer af menneskeretlig relevans.

Det primære fokus for det nationale arbejde i 2003 var, udover menneskerettigheder, ligebehandling, integration, mangfoldighed og Klagekomitéen for Etnisk Ligebehandling. Hovedfunktioner omfattede udredning, analyser og høringsvar samt rapportering til internationale organer.

Klagekomitéen har som opgave at behandle konkrete klager over forskelsbehandling på grund af race eller etnisk oprindelse. Komitéen behandler tillige klager over, at en person er blevet udsat for repressalier som følge af, at vedkommende har klaget over forskelsbehandling på grund af race eller etnisk oprindelse.

Som led i arbejdet med at fremme mangfoldighed har Institutet i 2003 været med til at stifte den såkaldte MIA-pris, en frontløberpris til virksomheder, der aktivt fremmer mangfoldighed og er med til at forhindre forskelsbehandling i deres organisation. Øvrige aktiviteter i 2003 har bl.a. omfattet handicappede personers rettigheder, kvinders rettigheder, børns rettigheder og privatlivsbeskyttelse.

IMR udvikler og gennemfører menneskerettighedsprogrammer internationalt i samarbejde med statslige myndigheder, uafhængige institutioner og civilsamfund. IMR's partnerskabsprogrammer var i 2003 organiseret i fire tematiske programområder: i) Access to Justice, ii) reform af lovgivning og statslige institutioner, iii) civilsamfundet, iv) universiteter og forskningsinstitutioner.

Et forholdsvist nyt område, menneskerettigheder og erhverv, er under opbygning. Formålet er at fremme virksomheders sociale ansvar med udgangspunkt i menneskerettighederne. Dette gøres i samarbejde med Dansk Industri og Industrialiseringsfonden for Udviklingslandene.

Flere større "planning base" publikationer blev iværksat med henblik på at sikre erfaringsopsamling, herunder om civilsamfundsorganisationer, reform af statslige institutioner og Juvenile Justice. Endvidere blev publikation om globale offentlige goder iværksat.

På uddannelsesområdet blev der i 2003 arbejdet såvel nationalt som internationalt indenfor to fokusområder: "Det generelle", der retter sig mod målgrupper, hvis profession har menneskeretlige aspekter og "Det tematiske", der retter sig mod repræsentanter for retssektoeren. Arbejdet omfattede afholdelse af kurser, udvikling af materiale og undervisningsplaner, implementering samt evaluering af effekt.

Udover den generelle informationsvirksomhed indgik Institutet som konsulent for Europarådet, EU og den tyrkiske stat i planlægningen af en omfattende awareness-kampagne om menneskerettigheder og demokrati til hele den tyrkiske befolkning. Institutet planlagde i samarbejde med Zentropa desuden et projekt der søger at etablere et permanent udstillingscenter om menneskerettigheder og demokrati. Institutet var, i samarbejde med DIIS, ligeledes ansvarlig for afholdelsen af Danmarks første Auschwitz-mindedag om folkedrab d. 27.1 som led i arbejdsgruppe under Udenrigsministeriet.

Lande, hvor IMR i 2003 havde projekter med lokale samarbejdspartnere :

Benin, Gambia, Kenya, Malawi, Mozambique, Niger, Rwanda, Tanzania, Uganda, Kina, HongKong, Indonesien, Vietnam, Cambodia, Nepal, Sri Lanka, Guatemala, Rusland, Georgien, Ukraine, Kirgisistan, Tadsjikistan, Rumænien, Bulgarien, Tyrkiet, Albanien, Bosnien & Hercegovina, Kroatien, Makedonien, Montenegro, Serbien, Kosovo, Afghanistan, Irak og Iran.

1.4 Forventninger til det kommende år

Fagligt arbejde

Arbejdet med at styrke forskningssamarbejde inden for rammerne af DCISM vil fortsat være en prioritet i 2004. Som led i en længere proces, er der i starten af året blevet identificeret mulige samarbejdsflader inden for bestemte emneområder så som bistandspolitik, globalisering, terrorbekæmpelse og det Arabiske Initiativ. Herudover vil der foregå en fortsat konsolidering og udvikling af det faglige arbejde på de respektive institutter.

År 2004 kommer således til at vise de første positive resultater af sammenføringen. Der er kommet gang i flere tværgående projekter såsom ovennævnt støtten til Udenrigsministeriets arabiske initiativ. Udredningen om humanitær intervention efter 1999 er sat i gang, der er indledt et tværgående samarbejde om Asiensforskning, og der er gang i et samarbejde om EU's nabolande, Rusland, Ukraine og Belarus.

På DIIS diskuteres den overordnede strategi fortsat med henblik på fastlæggelse i 2004. Forventningerne for 2004 er indeholdt i de enkelte afdelingers resultatkontrakter med Udenrigsministeriet, henholdsvis indgåede aftaler med forsvarsministeriet. Instituttet vil i løbet af efteråret 2004 søge at udarbejde en samlet strategi.

På IMR vil der være særlig fokus på de i handlingsplanen for 2004 nye forskningstemaer: Menneskeretlige standarder, deres udvikling og implementering; globalisering og menneskerettigheder; menneskerettigheder og beskyttelse af udsatte grupper samt øvrige indsatsområder så som ligebehandling, uddannelsesprogrammer og informationsvirksomhed i forhold til Institutets virke, herunder særligt det internationale arbejde.

Fagbibliotek

Biblioteket var i 2003 præget af henholdsvis sammenlægning og ombygning, som følge af fusionen. Biblioteket er nu fuldt operationelt og vil i 2004 udbygge og cementere dets position som dansk dokumentationscentrum for forskning i hele spektret af internationale relationer og menneskerettigheder. Biblioteket rummer mere end 100.000 bind, bøger og rapporter og abonnerer på over 1.000 tidsskrifter og årbøger. Udover egne samlinger indgår materialer fra de tidligere biblioteker i Udenrigsministeriet og Danida.

Organisation og personale

Udvikling og samkøring af alle de administrative retningslinier for den samlede organisation vil være et prioriteret område i 2004.

På systemområdet arbejdes der med den videre implementering af DCISM's nye ressource- og aktivitetsstyringssystem (ARS) samt opgraderingen af Navision Stat.

På det personalepolitiske område forestår der et arbejde med at etablere en fælles personalepolitik for DCISM og de to underliggende institutter.

1.5 Oversigt over hovedkonti

Årsrapporten omhandler udelukkende hovedkonto 06.11.13 Dansk Center for Internationale Studier og Menneskerettigheder.

2. Målrapportering

2.1 Skematisk oversigt

2.1.1 Institut for Menneskerettigheder

I nedenstående afrapporteres IMR's, internt fastlagte, mål for 2003 i skematisk form. De overordnede resultatkrav dækker såvel den ordinære bevilling som eksternt finansierede projektbevillinger.

Hovedparten af Institutets aktiviteter vedrører eksternt finansierede projektbevillinger. Resultatberetning for Samarbejdsaftalen fremsendes separat til Udenrigsministeriet d. 1. juli 2004. Rapportering i forhold til Institutets øvrige projektportefølje sker på projektniveau og afrapporteres bilateralt til Udenrigsministeriet og øvrige donorer.

Forskningsarbejdet repræsenterer en række forskellige fag og forskningstraditioner, som supplerer og udfordrer hinanden i udforskningen af menneskerettighederne. Nationalt arbejdes der med udredning og analyser. Der afholdes seminarer og kurser. Instituttet oplyser og rådgiver om menneskerettigheder og ligebehandling og rapporterer til internationale organer om menneskerettigheder i Danmark. Internationalt skaber Instituttet redskaber og forudsætninger for at styrke menneskerettighe-

derne i udvalgte lande. Siden 1993 har Institutet udført konsulentopgaver og projekter i Afrika, Europa, Kaukasus og Centralamerika. Desuden udvikles materialer og undervisning for blandt andet grundskolen, politiskolen og en række professionelle grupper i Danmark og i udlandet, ligesom der udarbejdes kommunikations- og kampagnerådgivning på området, og laves materialer, bøger rapporter, websites og andet IKT om menneskerettigheder.

Tabel 3, indikatorer, 2003, IMR

Resultatkrav	Årsstatus	Bemærkninger
Deltagelse i eksterne udvalg, bestyrelser m.v.	83	Målopfyldelsen vurderes at være tilfredsstillende
Antal Institutarrangementer (kurser, konferencer, offentlige møder m.v.)	134	Målopfyldelsen vurderes at være tilfredsstillende
Antal modtagne klager, Klagekomiteén for Etnisk Ligestilling	15	Målopfyldelsen vurderes at være tilfredsstillende. Resultatet skal ses i lyset af, at bevillingen blev givet i 2. halvdel af året
Antal større bogproduktioner*	10	Målopfyldelsen vurderes at være tilfredsstillende. To bogproduktioner blev forsinket, men udgives i 2004
Antal videnskabelige artikler	37	Målopfyldelsen vurderes at være tilfredsstillende
Antal større artikler i dagspressen	3	Målopfyldelsen vurderes at være tilfredsstillende
Antal kronikker	7	Målopfyldelsen vurderes at være tilfredsstillende
Antal taler, foredrag m.v.	143	Målopfyldelsen vurderes at være tilfredsstillende
Antal besøg på humanrights.dk	129.963	Målopfyldelsen vurderes at være tilfredsstillende
Antal besøg på menneskeret.dk	317.039	Målopfyldelsen vurderes at være tilfredsstillende
Antal besøg på NHRI.net	91.159	Målopfyldelsen vurderes at være tilfredsstillende
Antal eksternt finansierede projekter: Afrika	35	Målopfyldelsen vurderes at være tilfredsstillende
Antal eksternt finansierede projekter: Europa (inkl. DK), Baltikum, SNG	45	Målopfyldelsen vurderes at være tilfredsstillende
Antal eksternt finansierede projekter: Mellemerika	24	Målopfyldelsen vurderes at være tilfredsstillende
Antal eksternt finansierede projekter: Tværregionale	24	Målopfyldelsen vurderes at være tilfredsstillende
Antal projektevalueringer	5	Målopfyldelsen vurderes at være tilfredsstillende

*) Ekskl. mindre tidsskrifter, pjecer, rapporter, foldere m.v.

2.1.2 Dansk Institut for Internationale Studier

I nedenstående tabeller afrapporteres mål for de respektive afdelinger i DIIS.

Tabel 4, koldkrigsudredningen

Mål	Status	Bemærkninger
Arkivstudier	gennemført i danske arkiver, samt i Moskva, Warszawa, Prag, Berlin, Bruxelles, Paris, London, Washington, D.C. og de amerikanske præsidentarkiver	Arbejdet med udredningen om Danmarks sikkerhedspolitiske situation under den kolde krig fortsatte i det store og hele efter planen, dog med en mindre forsinkelse i medfør af et midlertidigt stillingsstop som følge af institutsammenlægningerne.

Tabel 5, afdelingen for holocaust- og folkedrabsstudier

Mål	Status	Bemærkninger
Afholdelse af Auschwitzdag 27.01.03	Opfyldt	Afholdt igen i 2004
Undersøgelse af dansk flygtningepolitik 1933-1945	Arkivundersøgelse gennemført, elektronisk database over samtlige flygtningesager er færdiggjort	Udføres 2001-2004
Udforskning af holocaust og andre folkedrab	2 antologier, 1 monografi samt videnskabelige artikler	
5 ph.d.-afhandlinger	I gang	Færdiggøres i 2004 og 2005
Ekstern undervisning og konsulenttjeneste	Pågår løbende	

Tabel 6, afdelingen for europaforskning

Mål	Status	Bemærkninger
Udgivelse af bøger	8	
Artikler i peer reviewed tidsskrifter og edited volumes	34	
Working papers og konferencepapirer	Et stort antal	
Formidling til et bredere publikum	Et stort antal avisartikler og utallige offentlige foredrag	
Anonym referee i forhold til tidsskriftartikler og bøger	Et stort antal	

Tabel 7, afdelingen for sikkerheds- og konfliktstudier

Mål	Status	Bemærkninger
Forsvars- og sikkerhedspolitisk forskning Krav: publikationer med peer-review	Opfyldt	Afdelingen har fået udgivet publikationer med peer-review på både dansk og engelsk
Formidling til Ministerier og den danske offentlighed Krav:	Opfyldt	Der er udgivet e-briefs og forskningsrapporter samt afholdt konferencer og seminarer
Formidling i medierne: Krav: interviews og kronikskrivning	Opfyldt	Der er givet interviews til aviser, radio og TV hver eneste uge og der er skrevet adskillige aviskronikker
Udredninger for bestyrelse og Folketing Krav: De skal foretages på anmodning fra ovennævnte	Opfyldt	Afdelingen sagde ja til at lave en udredning for Folketinget om Irak som skal afleveres i efteråret 2004
Policy udvikling Krav: bidrage til udvikling af dansk sikkerhedspolitik	Opfyldt	Afdelingen havde repræsentant i Bruun udvalget og har fungeret som rådgiver for fagministerier. Der er også holdt oplæg for flere partier.
Forskernetværk Krav: deltage i internationalt forskningssamarbejde	Opfyldt	Afdelingens medlemmer har deltaget i internationale konferencer og inviteret udenlandske forskere til arrangementer i Danmark
Ekstern finansiering Krav: tiltrække eksterne forskningsmidler	Opfyldt	Afdelingen har fået finansieret projekter af Udenrigsministeriet og Folketinget
Udvikle ekspertise Krav: øge antallet af forsvars- og sikkerhedspolitiske eksperter	Opfyldt	Afdelingen har ansat en ph.d. stipendiat, øget antallet af forskere og undervist i sikkerhedspolitiske emner ved en lang række institutioner

Tabel 8, afdelingen for udviklingsforskning (DoDR) og afdelingen for globaliserings- og governanceforskning (G&G)

1. Forskningsaktiviteter		
Resultatkrav: Uafhængig samfundsvidenskabelig forskning i Danmark af international kvalitet og af relevans for det internationale udviklingssamarbejde.	Årsstatus: Målet er opfyldt Resultatkravet er opfyldt, idet afdelingens forskere har produceret publikationer der modsvarer resultatkontraktens kvalitetskrav og overstiger kontraktens kvantitetskrav	Bemærkninger: Publikationer er opdelt i a) peer reviewed artikler og bogkapitler (i alt 27), b) konference og arbejdsrapporter (i alt 36), c) dansksprogede artikler (i alt 9), og policy briefings/policy papers (i alt 11). Det bemærkes at forskeres publikations output måles over en 3-årig periode, hvorfor kvantet kan variere fra år til år.
2. Forskningsbaserede ydelser		
Resultatkrav: Afdelingen forventes at deltage aktivt i dansk og internationalt forskningssamarbejde, forskeruddannelse, undervisning, træning af udviklingspraktikere, og konference organisering	Årsstatus: Målet er opfyldt Resultatkravet er opfyldt for samtlige indikatorer	Bemærkninger: Målopfyldelsen er ikke jævnt fordelt på enkeltforskeres bidrag, men da denne i lighed med resultatkrav 1 måles over en 3-årig periode forventes dette at udjævne sig på sigt.
3. Forskningsbaserede udredninger og redegørelser		
Resultatkrav: Afdelingen forventes at bidrage med indtjening via konsulentarbejde, indtægtsdækkede redegørelser og indtægtsdækket forskning	Årsstatus: Målet er opfyldt Resultatkrav er opfyldt, idet afdelingens indtægtsdækning for 2003 har bidraget positivt til det samlede DIIS.	Bemærkninger: Målopfyldelsen er ikke jævnt fordelt på enkeltforskeres bidrag, men da denne i lighed med resultatkrav 1 måles over en 3-årig periode forventes dette at udjævne sig på sigt.

Vedrørende Europaafdelingen skal det understreges, at afdelingens medarbejdere først blev flyttet sammen pr. 1.oktober 2003. Fordi Europaafdelingens medarbejdere således var fysisk placeret i forskellige institutioner i 9 måneder af året, blev der ikke indgået resultatkontrakt med eksterne opdragsgivere. Derfor fastholdes de almindeligt gældende regler for mål for forskningsinstitutioner. I forhold til de almindeligt gældende regler for produktion for forskningsinstitutioner har Europaafdelingens medarbejdere leveret over de forventede produktionsmål.

2.2 Uddybende analyser og vurderinger

2.2.1 Institut for Menneskerettigheder

Som led i arbejdet med Instituttets strategiplan for 2005 forventes det, at Instituttet, via det netop etablerede aktivitets- og ressourcestyringssystem (ARS), vil udvikle og differentiere indikatorerne for Instituttets virke yderligere – og dermed fremme mål- og resultatstyringen gennem en bedre kobling af denne med Instituttets økonomistyring.

IMR indgik pr. 1. januar 2004 en ny Samarbejdsaftale med Udenrigsministeriet. Formålet med Samarbejdsaftalen er over en længere periode at identificere, planlægge og gennemføre programmer, projekter og andre udviklingsrelaterede aktiviteter til gavn for udviklingslandenes befolkninger i overensstemmelse med gældende danske bistandspolitiske målsætninger og strategier.

Samarbejdsaftalen omfatter to hovedområder:

- Støtte til forsknings, udrednings og uddannelsesarbejde af relevans for Danmarks udviklingssamarbejde, herunder oplysningsarbejde i tilknytning til aktiviteterne.
- Støtte til IMR's projektaktiviteter i udviklingslandene, herunder oplysningsarbejde i tilknytning til aktiviteterne.

Aftalen medvirker ligeledes til en forbedret mål- og resultatstyring, idet der fremover ikke kun anvendes indikatorer på projektniveau, men også på et mere overordnet rammeniveau. Instituttet har i 2003/04 taget et første skridt i denne retning ved at koncentrere projektporteføljen yderligere hen imod etablering af egentlige landeprogrammer, f.eks. Malawi og Niger, og formulere landestrategier samt indikatorer på hhv. lande- og programniveau. Arbejdet med indikatorer understøttes af en større IMR udredning. Arbejdet forventes at blive færdiggjort i 2004 og udgør 2. fase af et langsigtet udredningsarbejde.

2.2.2 Dansk Institut for Internationale Studier

Vedrørende aktiviteter i afdelingen for udviklingsforskning og afdelingen for globaliserings- og governanceforskning falder hovedparten af disse under "Udviklingskontrakt: delaftale om bistandsrammen 2003-2007".

Formålet med denne kontrakt er dels at specificere mål og ydelser finansieret af tilskuddet fra bistandsrammen, og dels at sætte rammen for en løbende dialog med Udenrigsministeriet om bistands- og udviklingsrelevant forskning, udredning og redegørelser, uddannelse og formidling samt om behovet for viden og kapacitet til at styrke Danmarks deltagelse i det internationale udviklingssamarbejde. Det er også kontraktens formål at skabe stabile rammer for udviklingsforskningen på DIIS i kontraktperioden. Endelig er kontrakten grundlaget for den årlige rapportering om tilskuddet fra bistandsrammen.

Hvad udviklingsforskningen angår, arbejder DIIS (jf. Lov nr. 411 af 6. juni 2002, §1 og §2) for opfyldelsen af sit formål ved at udføre:

1. Uafhængig samfundsvidenskabelig forskning af relevans for det internationale udviklingssamarbejde.
2. Forskningsbaserede ydelser.
3. Forskningsbaserede udredninger og redegørelser samt resultatformidling af relevans for Danmarks deltagelse i det internationale udviklingssamarbejde.

Resultater for 2003 er analyseret i 'Intern evaluering af udviklingsforskningen ved DIIS' (februar 2002), diskuteret og godkendt af Udenrigsministeriet 31. marts 2004.

Resultatkontrakten dækker 14.5 seniorforskerårsværk for det samlede DIIS, hvoraf DoDRs og G&Gs andel i 2003 har været 14.

Da den endelige overordnede strategi fortsat diskuteres, er forventningerne til 2004 indeholdt i de respektive afdelingers resultatkontrakter med Udenrigsministeriet, henholdsvis indgåede aftaler med Forsvarsministeriet.

3. Regnskab

3.1 Driftsregnskab

Tabel 9, regnskab for DCISM 2003 (§06.11.13.10) Centret er etableret ved lov pr. 01.01.2003

	Regnskab 2002	Budget 2003	Regnskab 2003	Difference	Budget 2004
Udgifter	-	54,7	73,0	18,3	60,1
Indtægter	-	35,7	45,0	9,3	17,6
Resultat, brutto	-	19,0	28,0	9,0	42,5
Bevilling (nettotal)	-	19,0	31,3	12,3	42,5
Resultat, netto	-	0,0	3,3	3,3	0,0
Overskud fra IV	0,6	0,0	0,9	1,5	0,0
Resultat inkl. IV overskud	0,6	0,0	4,2	4,8	0,0

Det samlede driftsregnskab inkl. overskud fra Indtægtsdækket virksomhed udviser et overskud på 4,8 mio. kr. beløbet er inklusiv opsparede midler fra tidligere år fra de fem sammenlagte institutioner.

Differencen på udgiftssiden modsvares af tilsvarende større indtægter herunder tilførte midler i forbindelse med tillægsbevilling samt administrationsbidrag fra eksterne bevillinger, der bidrager til fællesudgifterne. Af større udgifter i 2003 kan nævnes 6,5 mio.kr. i forbindelse med etablering og flytning af Centeret samt Institut for Menneskerettigheders implementering af lov om etnisk ligebehandling der blev iværksat med virkning fra 1. juli 2003 beløbet hertil udgjorde 3,0 mio. kr.

3.2 Bevillingsafregning og akkumuleret resultat

Tabel 10, bevillingsafregning for DCISM (mio. kr.)

Hovedkonto 06.11.13	Bevilling	Regnskab	Årets overskud	Disp. overskud der bortfalder	Akkumuleret overskud til videreførsel ultimo året
Driftsbevilling					
- Lønsum	38,4	39,5	-1,1	-	-1,1
- Øvrig drift	-6,1	-11,5	5,4	-	5,4
- I alt	32,3	28,0	4,3	-	4,3

Tabel 11, akkumuleret resultat, DCISM (mio. kr.)

Hovedkonto	Ultimo 2000	Ultimo 2001	Ultimo 2002	Årets resultat	Ultimo 2003
06.11.13	-	-	-	4,8	4,8

Et akkumuleret overskud primo 2003 på 0,5 mio. kr. er blevet videreført fra § 06.11.11 Dansk Center for Menneskerettigheder, akkumuleret overskud ultimo 2002.

3.3 Indtægtsdækket virksomhed

Tabel 12, akkumuleret resultat for ordninger for indtægtsdækket virksomhed (1.000 kr.)

06.11.13.90	2000	2001	2002	2003
Konsulenttydelser	-	-	-	-895

3.4 Tilskudsfinansierede aktiviteter

DCISM har i årets løb modtaget tilskud fra følgende kilder:

Tabel 13

Tilskudsgiver:	IMR	DIIS	Tilskudsgiver:	IMR	DIIS
Britisk Council	X		Norsk Hydro	X	
Care Danmark		X	Novo Nordisk A/S	X	
Carl Bro		X	Nævnet for EU Oplysning	X	
Center for konfliktløsning	X		OHCHR	X	
CIRIUS, Nordic Council of Ministers		X	PricewaterhouseCoopers	X	
Danfoss	X		Projektrådgivningen	X	
Danida	X	X	Rigspolitichefen	X	
DFID, Dep. for International Development, UK		X	Røde Kors, Dansk	X	
Eleni Nakou Foundation, UK		X	Raoul Wallenberg Institutet	X	
EU	X	X	Red barnet		X
Flygtningehjælpen	X	X	Roskilde Universitetscenter		X
Folkehøjskolen		X	Rådet for Ulandsforskning		X
Folkekirkens Nødhjælp	X		De Samvirkende Invalideorganisationer	X	
Forskningsrådene	X	X	Shell	X	
Forsvarsministeriet		X	SIDA	X	
Försvarshögskolan, Sverige		X	SOROS, Columbia Universitet, NY,		X
FRESTA	X	X	Statens Pædagogiske Forsøgscen-ter	X	
Grundfos A/S	X		Statoil	X	
IFAD, Internat. Fund for Agricultural Development, Italien		X	Tips og Lottomidler	X	
IIED, Internat. Inst. for Environment & Development, UK		X	T&B Consult	X	
IOM	X		Udenrigsministeriet	X	X
Internation Media Service	X		Undervisningsministeriet		X
IRCT	X		UNDP	X	
KPMG Consulting	X		UNHCR	X	
LO Skolen	X		Universitetet i Lund	X	
Mac Arthur Fund, UK		X	US-Embassy		X
Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration	X		World Bank		X
NCC Treasury	X		WWF		X
NORAD	X		Åbo Akademi	X	
Nordisk Ministerråd	X				

Tabel 14, oversigt over tilskudsfinansieret forskning (1.000 kr.)

Ordning 06.11.13.95	Overført overskud fra tidligere år	Årets tilskud	Årets udgifter	Årets resultat	Overskud til videreførelse
Internationale studier	-	15.063	15.063	0	-
Menneskerettigheder	-	306	306	0	-
I alt	-	15.369	15.369	0	-

Tabel 14a, oversigt over tilskudsfinansierede aktiviteter (1.000 kr.)

Ordning 06.11.13.97	Overført overskud fra tidligere år	Årets tilskud	Årets udgifter	Årets resultat	Overskud til videreførelse
Internationale studier	-	4.727	4.727	0	-
Menneskerettigheder	-	59.584	59.584	0	-
I alt	-	64.311	64.311	0	-

3.5 Personale

Tabel 15, oversigt over personalebevægelser

	2000	2001	2002	2003	2004
Antal årsværk	-	-	-	199,9	190
Tilgang af medarbejdere	-	-	-	95,0	50
Afgang af medarbejdere	-	-	-	77,0	65

3.6 Påtegning

Årsrapporten giver et retvisende billede af Dansk Center for Internationale Studier og Menneskerettigheders økonomiske og faglige resultat for året 2003.

København, den 16/4 2004

Morten Kjærum, Direktør
Institut for Menneskerettigheder

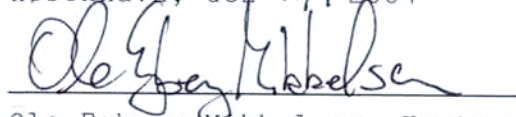
København, den 19/4 2004

Uffe Ellemann-Jensen, Bestyrelsesformand
Dansk Center for Internationale Studier
og Menneskerettigheder

København, den 16/4 2004

Per Carlsen, Direktør
Dansk Institut for Internationale Studier

København, den 21/4 2004

Ole Egberg Mikkelsen, Kontorchef
Økonomikontoret, Udenrigsministeri